

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi**

Łódź, dnia listopada 2011 r.

**Pan
Stanisław Baryła
Burmistrz Miasta i Gminy Sulejów**

LLO-4101-22-03/2011
P/11/133

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi skontrolowała Urząd Miejski w Sulejowie, zwany dalej „Urzędem”, w zakresie realizacji zadań dotyczących gospodarki ściekowej gminy na obszarach nieobjętych systemem kanalizacji zbiorczej, w latach 2009 – 2010 i w I półroczu 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 17 listopada 2011 r. – Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działania Urzędu w zakresie realizacji zadań dotyczących gospodarki ściekowej gminy na obszarach nieobjętych systemem kanalizacji zbiorczej.

1. Urząd nie podjął działań obejmujących zorganizowanie odbierania i wywozu nieczystości płynnych w trybie art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach² (zwanej dalej „ustawą o utrzymaniu czystości”), a także nie egzekwował od właścicieli nieruchomości obowiązku zawierania umów na wywóz nieczystości płynnych z firmami uprawnionymi do dokonywania opróżniania zbiorników

¹ Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. z 2005 r., Nr 236, poz.2008 ze zm.

bezodpływowych oraz posiadania przez nich dokumentów potwierdzających ich opróżnianie, co wynikało z przepisu art. 6 ust. 1 powołanej ustawy. Spośród 4454 nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe w 2009 r. i 4688 w 2010 r. umowy na wywóz nieczystości posiadało: w 2009 r. 170 właścicieli nieruchomości (3,8%), w 2010 r. - 203 właścicieli (4,3%).

W okresie objętym kontrolą mieszkańcy gminy (w 2009 r. – 15.964 osoby, w 2010 – 16.071 osób, w I półroczu 2011 – 16.116 osób) korzystali z wody dostarczanej siecią instalacji wodociągowej. Jednocześnie wobec braku sieci kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich gminy oraz w części miasta Sulejów, wytworzone nieczystości płynne gromadzone były w zbiornikach bezodpływowych. Gospodarstwa domowe oraz zakłady przetwórcze wytworzyły łącznie w badanym okresie 906,7 tys. m³ nieczystości płynnych, z tego w 2009 r. – 373,3 tys. m³, w 2010 r. 364 tys. m³, a w pierwszej połowie 2011 r. 169,4 tys. m³. Analiza powyższych danych wskazuje, że w badanym okresie mieszkańcy gminy nie odprowadzili do utylizacji 555,5 tys. m³ (61,2%) nieczystości płynnych.

W ocenie NIK, Urząd nie sprawował należycie nadzoru nad przestrzeganiem przez właścicieli obowiązku wyposażenia posiadanych nieruchomości w bezodpływowe zbiorniki nieczystości płynnych, gdyż jak ustalono, takich zbiorników w 2009 r. nie posiadało 3350 nieruchomości, a w 2010 r. - 3487. Obowiązek wyposażenia w zbiorniki bezodpływowe nieruchomości wynika z przepisu art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości.

2. Kontrola NIK ustaliła, iż zezwolenie Burmistrza na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz transportu nieczystości płynnych na terenie gminy Sulejów od 2002 r. posiadało 10 firm, w tym Miejski Zakład Komunalny. Ustalono, że firmy te w latach 2009-2011 (I połowa) wywiozły z terenu gminy do oczyszczalni ścieków łącznie 106.208 m³ nieczystości płynnych (tj. 11,7% ogólnej ilości wytworzonych ścieków) z tego w 2009 r. – 48.603,5 m³ (13% ogółem wytworzonych w tym roku) w 2010 r. – 41.092,5 m³ (11,3%) i w I połowie 2011 r. 16.512 m³ (9,7%).
3. Urząd nie prowadził ewidencji zbiorników bezodpływowych, do czego zobowiązuje art. 3 ust. 3 pkt. 1 ustawy o utrzymaniu czystości.

Stwierdzono, iż Urząd nierzetelnie sporządzał sprawozdania statystyczne (SG-01) za lata 2009-2010, gdyż wykazywane w nich dane dotyczące liczby zbiorników bezodpływowych na terenie gminy nie wynikały z ewidencji, lecz były wielkościami szacunkowymi, co potwierdził Pan Burmistrz w złożonym wyjaśnieniu. Należy przy tym wskazać, iż w badanym okresie Burmistrz nie wydał żadnej decyzji, do czego

zobowiązywał art. 6 ust.7 ustawy o utrzymaniu czystości pomimo, iż od 2009 r. obowiązywała uchwała Rady Gminy o ustaleniu stawek za wywóz nieczystości płynnych w wysokości 35 zł/m³ (od 2011 r. stawka ta wynosiła 30 zł za 1 m³). Wydanie takich decyzji dla właścicieli nieruchomości nieposiadających umów na opróżnianie zbiorników bezodpływowych, skutkowałoby wniesieniem przez nich opłat za wywóz nieczystości płynnych, wg stawek określonych w powołanych wyżej uchwałach Rady Miejskiej. Po uwzględnieniu kosztów wywozu (opłat dla firm) i po uwzględnieniu ilości wody bezpowrotnie straconej (w przypadku gmin miejsko - wiejskich jest to około 20% ilości sprzedanej wody) Gmina uzyskałaby dochód w badanym okresie, zgodnie z art. 6 ust. 11 ustawy o utrzymaniu czystości, w łącznej wysokości 11.141.212 zł.

4. W ocenie NIK, przygotowanie organizacyjne Urzędu nie zapewniało prawidłowej realizacji zadań określonych w ustawie o utrzymaniu czystości w zakresie spraw będących przedmiotem kontroli. Stwierdzono, bowiem brak spójności pomiędzy postanowieniami Regulaminu Organizacyjnego Urzędu z 2007 r., a istniejącymi zakresami czynności przypisanymi do stanowisk pracowników prowadzących sprawy gospodarki ściekowej na terenie gminy. Uniemożliwiało to właściwe przyporządkowanie czynności, do zadań wynikających z ustawy o czystości i porządku w gminie, konkretnym pracownikom, co zostało potwierdzone w złożonych przez Pana Burmistrza wyjaśnieniach. Do czasu zakończenia czynności kontrolnych NIK, Urząd nie dokonał zmian uregulowań w tym zakresie.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- zaprowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych,
- podjęcie działań w celu skutecznego wyegzekwowania od właścicieli posesji wyposażenia ich nieruchomości w zbiorniki bezodpływowe,
- podjęcie działań w celu skutecznego wyegzekwowania od właścicieli nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe ich opróżniania oraz posiadania przez nich stosownych dokumentów w tym zakresie,
- dostosowanie zakresów czynności pracowników Urzędu do wymogów ustalonych w regulaminie organizacyjnym w części dotyczącej gospodarki ściekowej i sprawozdawczości w tym zakresie.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Burmistrza w terminie 15 dni od daty otrzymania

niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Burmistrzowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.